

Ἑλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΛΑΪΜΟΣ

Ἀριθμός φύλλου 268

1 Ἰανουαρίου 2010

Ὁ Μέγας Βασίλειος

μᾶς δίνει τό μήνυμα

Λαοί ἀκού-
σατε, Χρι-
στιανοί ἐ-
νωτίσασθε...
Αἰδεσθῶμεν
Ἑλλήνων φι-
λάνθρωπα δι-
νήματα. Παρά

τισιν ἐκείνων νό-
μος φιλάνθρωπος μί-

αν τράπεζαν, καί κοινά τά σιτία, μίαν
ἐστίαν σχεδόν τόν πολυάνθρωπον
δῆμον ἀπεργάζεσθαι. Καταλείψωμεν
τούς ἔξωθεν καί ἐπέλθωμεν τό τῶν
τρισχιλίων ὑπόδειγμα· τό πρῶτον τῶν
Χριστιανῶν ζηλώσωμεν σύνταγμα,
ὅπως ἦν αὐτοῖς ἅπαντα κοινά, ὁ βίος,
ἡ ψυχή, ἡ συμφωνία, ἡ τράπεζα κοινή,
ἀδιαίρετος ἀδελφότης, ἀγάπη ἀνυ-

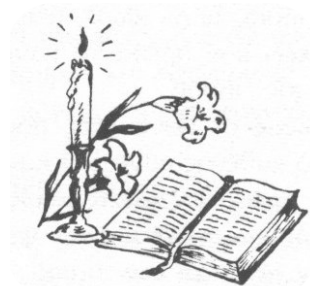
Λαοί ἀκοῦστε, Χριστιανοί ἀφουγκρα-
στεῖτε μέ προσοχή... Ἄς ντραποῦμε
διαβάζοντας τά φιλάνθρωπα διηγή-
ματα τῶν εἰδωλολατρῶν Ἑλλήνων.
Σέ κάποιους ἀπ' αὐτούς ὑπάρχει φι-
λάνθρωπος νόμος, πού θεσπίζει μιά
τράπεζα καί κοινές τίς τροφές. ὥστε
νά δημιουργοῦν, σχεδόν, μιά ἐστία
γιά τόν πολυάνθρωπο δῆμο. Ἀλλ' ἄς
ἀφήσουμε τούς ξένους κι' ἄς ρθοῦμε
στό παράδειγμα, πού μᾶς ἄφησαν οἱ
τρεῖς χιλιάδες, πού πίστεψαν κατά τή
μέρα τῆς Πεντηκοστῆς καί πού ἀπο-
τελεῖ τό πρῶτο παράδειγμα τῶν Χρι-
στιανῶν. Ἄς θαυμάσουμε τήν πρώτη
Σύναξή τους, στήν ὁποία ἦταν ὅλα
κοινά. Ὁ τρόπος ζωῆς, ἡ ψυχή, ἡ συμ-
φωνία, ἡ τράπεζα, ἦταν ὅλα κοινά. Ἀ-
διαίρετη ἦταν ἡ ἀδελφότητα. ἡ ἀγά-

πόκριτος, τά πολλά σώματα ἔν ἐργαζομένη, τὰς διαφόρους ψυχὰς εἰς μίαν ὁμόνοιαν ἀρμόζουσα. Πολλὰ τῆς φιλαδελφίας ἔχεις ἐκ Παλαιᾶς Διαθήκης καὶ ἐκ τῆς Νέας τὰ ὑποδείγματα. Πρεσβύτην ἑάν ἴδῃς λιμώτοντα, μετάστειλαι καὶ θρέψον, ὡς Ἰωσήφ τὸν Ἰακώβ. Ἐχθρόν ἑάν εὖρης στενούμενον, μὴ ἐπιβάλῃς τῇ ὀργῇ τῇ κατεχούσῃ τὴν ἄμυναν, ἀλλὰ θρέψον ὡς ἐκεῖνος τοὺς ἀδελφούς τοὺς πωλήσαντας. Ἐάν ἐντύχῃς νεωτέρῳ καταπονουμένῳ, οὕτω δάκρυσον, ὡς ἐκεῖνος τὸν Βενιαμὴν τὸν τοῦ γήρως υἱόν. Πειράζει καὶ σέ, τυχόν, ἡ πλεονεξία, ὡς τὸν Ἰωσήφ ἡ δέσποινα, ἔλκει σε τῶν ἱματίων, ἵνα τῆς ἐντολῆς καταφρονήσῃς, καὶ φιλήσῃς μᾶλλον ἐκείνην τὴν φιλόχρυσον καὶ φιλόκοσμον, παρά τὸ τοῦ Δεσπότη προσταγμα; Ὅταν δὴ ἔλθῃ λογισμός τῇ ἐντολῇ ἐκείνῃ πολεμῶν, καὶ τὸν σῶφρονα νοῦν εἰς τὴν φιλαργυρίαν ἐπισπώμενος, τῆς φιλαδελφίας καταναγκάζων ἀμελεῖν καὶ κατέχων πρὸς αὐτήν, πρόσριψον καὶ σύ τὰ ἱμάτια, ὀργισθεὶς ἀναχώρησον· φύλαξον τῷ Κυρίῳ τὴν πίστιν, ὡς ἐκεῖνος τῷ Πετεφρῇ· ἐν ἐνὶ ἐνιαυτῷ τὴν ἔνδειαν οἰκονόμησον, ὡς ἐκεῖνος ἐν τοῖς ἑπτά.

πη, ἀνυπόκριτη, τά πολλά σώματα τὰ ἔκανε ἓνα. Τίς διάφορες ψυχές τίς συνάρμοζε στήν ὁμόνοια. Πολλὰ ὑποδείγματα φιλαδέλφειας ἔχεις καὶ ἀπὸ τὴν Παλαιὰ Διαθήκη καὶ ἀπὸ τὴν Καινὴ. Ἄν δεῖς ἓνα γέροντα νὰ πεινάει, κάλεσέ τον καὶ θρέψε τον, ὅπως ἔθρεψε ὁ Ἰωσήφ τὸ γέροντα Ἰακώβ. Ἄν βρεῖς ἓνα ἐχθρό σου νὰ στενοχωρεῖται καὶ νὰ πιέζεται, μὴ προσθέσεις στήν ὀργή, πού σέ διακατέχει, τὴν ἀντίσταση, ἀλλὰ θρέψε τον, ὅπως ἐκεῖνος (ὁ Ἰωσήφ), ἔθρεψε τοὺς ἀδελφούς του, πού τὸν πούλησαν. Ἄν συναντήσῃς νέο, πού καταπονεῖται, δάκρυσε καὶ σύ, ὅπως δάκρυσε ἐκεῖνος, ὅταν εἶδε τὸ Βενιαμὴν, τὸ γιό τῶν γηρατειῶν τοῦ πατέρα του. Σέ ἐνοχλεῖ ἴσως καὶ σένα, ἡ πλειονεξία, ὅπως ἐνοχλοῦσε τὸν Ἰωσήφ ἡ οἰκοδέσποινα, σέ τραβάει ἀπὸ τὰ ρούχα, μέ προθεσὴ νὰ καταφρονήσῃς τὴν ἐντολή τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ δώσεις τὴν ἀγάπη σου σ' ἐκείνη, πού λάτρευε τὰ χρυσὰ καὶ τὰ στολίδια, καὶ ὄχι στὰ προσταγματα τοῦ Δεσπότη Θεοῦ; Ὅταν λοιπόν σοῦ ἔρθῃ ἓνας τέτοιος λογισμός, πού ἀντιστρατεύεται στήν ἐντολή τοῦ Θεοῦ καὶ παρασύρει τὸ σῶφρονα νοῦ σου στὴ φιλαργυρία καὶ σέ ἀναγκάζει νὰ ἀμελήσῃς τὴν φιλαδελφία καὶ νὰ μείνῃς κοντὰ στήν ἁμαρτωλή γυναῖκα, ρίξε κάτω τὸ ἱμάτιό σου καὶ, μέ ὀργή, φύγε. Κράτησε τὴν πίστη σου στὸν Κύριο, ὅπως ἐκεῖνος (ὁ Ἰωσήφ) ἔμεινε πιστός στὸν Πετεφρῇ. Κράτησε τὴν ἐγκράτεια γιὰ ἓνα χρόνο, ὅπως ἐκεῖνος τὴν κράτησε γιὰ ἑπτὰ.

Πρός
τὴν Ἁγίαν καὶ Ἱερὰν Σύνοδον
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
Ἰωάννου Γενναδίου 14
Ἀθήνας

17 Νοεμβρίου 2009

Μακαριώτατε Πρόεδρε,
Ἀδελφοί Συνοδικοί

Ἐξ ἀνακοινώσεων τοῦ ἡμερησίου Τύπου περιῆλθεν εἰς γνῶσιν μου, ὅτι σχεδιάζεται ὑφ' ὑμῶν ἡ ἐκ νέου κατάτμησης τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος, ἄνευ τῆς τηρήσεως τῶν Κανονικῶν προϋποθέσεων, αἵτινες, περιοριστικῶς, ὑπαγορεύουν τὴν ἐξασφάλισιν τῆς συγκαταθέσεως τοῦ Κανονικῶς ἐκλεγέντος καὶ κατασταθέντος Μητροπολίτου εἰς τὴν ἐπαρχίαν ταύτην. Εἰς προηγουμένην, ἐξ ὁλοκλήρου ἀντικανονικὴν, ἀπόπειραν ὑλοποιήσεως τοῦ αὐτοῦ σχεδιασμοῦ, εἶχεν ἐκτραπῇ ὁ μακαριστὸς ἤδη Ἀρχιεπίσκοπος Χριστοδουλος, διὰ συνεχῶν παρεμβάσεων του εἰς τὴν τότε Ὑπουργὸν Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κυρίαν Γιαννάκου. Ἀτυχῶς δέ καὶ ἀπροσδοκῆτως, ἐπὶ τῆς ἰδίας σκολιᾶς ἀτραποῦ ἐκινήθη καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ κινεῖται, καὶ ὁ νῦν Προκαθήμενος, παρὰ τὴν πρόσφατον, σαφῇ βεβαίωσίν του, ὅτι θὰ σέβεται καὶ θὰ τηρῇ ἐπακριβῶς τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας τῆς Ἀγιωτάτης ἡμῶν Ἐκκλησίας. Αἱ διαρρεύσασαι πληροφορίες τὸν προδίδουν, ὅτι ἔσπευσε νὰ εἰσηγηθῇ τὸν ἀντικανονικὸν σχεδιασμόν του εἰς τὸν Ὑπουργὸν Παιδείας τῆς προσφάτως ἀπελθούσης Κυβερνήσεως καὶ ὅτι κινεῖται ἐκ νέου, ὑποβάλλων τὸ ἴδιον αἶτημα εἰς τοὺς ἐπ' ἐξουσίαις σημερινούς παράγοντας. Ἐσχάτως δέ, κατὰ τὴν καταληκτικὴν Συνεδρίασιν τοῦ Σώματος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὴν 16ην παρελθόντος Ὀκτωβρίου, ἐκτὸς Ἡμερησίας Διατάξεως, ἔρριψε μίαν φωτοβολίδα, ὅτι θὰ πρέπει νὰ συνεχισθοῦν αἱ διαβουλεύσεις, ὥστε νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ διὰ Νόμου ἐφαρμογὴ τοῦ σχεδίου Χριστοδουλοῦ. Ἀμέσως δέ μετὰ τὴν κατάθεσιν αὐτῆς τῆς ἀπόψεώς του, χωρὶς νὰ θέσῃ τὴν πρότασίν του εἰς ψηφοφορίαν καὶ ἀρκεσθεῖς

εἰς τὰς ὀλίγας κραυγὰς τῶν «μεμνημένων», διεσάλπισε ταύτην, ὡς ἐψηφισμένην ἀπόφασιν τοῦ Ἱεραρχικοῦ Σώματος.

Ἡ ἰδιότυπος αὕτη προώθησις τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς προθέσεως, ὅλως ἀσύμβατος πρὸς τὴν ἱερότητα καὶ τὴν ὑπευθυνότητα τοῦ Συνοδικοῦ Λειτουργήματος, προδίδει «τελετουργίαν» ὑπόπτου διαπλοκῆς. Μειώνει, ἐκφυλιστικῶς, τὸ κῦρος ὁλοκλήρου τοῦ Ἱεραρχικοῦ Σώματος, τὸ ὁποῖον ἐμφανίζεται λειτουργοῦν, οὐχὶ ὡς ὑπὸ τοῦ Παναγίου Πνεύματος ἐλλαμπόμενον, ἀλλ' ὡς ἀγέλη συρόμενον. Προσβάλλει δέ τὰς ὑπολήψεις τῶν ἀμέσως θιγομένων καὶ στιγματίζει τὸ ἥθος τῶν εὐνοουμένων, ὡς ἐκκινούντων πρὸς ἀνάβασιν εἰς τὸ ἐπισκοπικὸν ἀξίωμα, ἔχοντες ὡς ἐφαλτήριο τὴν προδοσίαν τῶν Ἱερῶν μας Κανόνων.

Ο ὑποφαινόμενος, Κανονικῶς ἐκλεγείς καὶ Κανονικῶς κατασταθείς ποιμενάρχης τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος, αἰσθάνομαι τὸ χρέος νὰ ὑπομνήσω Ὑμῖν ὅλας τὰς Κανονικὰς καὶ Νομικὰς διατάξεις, τὰς διαζωγραφούσας τὸ πλαίσιον τῶν ἀρμοδιοτήτων μου, καθὼς ἐπίσης καὶ ὅλας τὰς σχετικὰς ἀποφάσεις τοῦ Τμήματος καὶ τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Δικαστηρίου, τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ νὰ καταθέσω ἐνώπιον Ὑμῶν τὴν σαφῆ καὶ ἀμετάκλητον δήλωσίν μου, ὅτι δέν συγκατατίθεμαι οὔτε εἰς τὴν νέαν κατάτμψιν τοῦ ἐναπομείναντος τμήματος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος. Οὔτε, κατὰ τὸ 1974, ὅτε, κατὰ παράβασιν τῶν Ἱερῶν Κανόνων, ἀπεσπάσθησαν δύο τμήματα αὐτῆς καὶ ἐδημιουργήθησαν νέαι Μητροπόλεις, σπνήνεσα εἰς τὴν παραβίαν τῶν Ἱερῶν Κανόνων, οὔτε καὶ σήμερον εἶμαι διατεθειμένος νὰ τὸ πράξω.

Ἡ ἄρνησίς μου αὕτη δέν ὑπαγορεύεται οὔτε ἀπὸ διάθεσιν ἐκδικήσεως, δι' ὅσα, ἀπρεπῆ καὶ μειωτικὰ τῆς προσωπικότητός μου, ἐμεθοδεύθησαν κατὰ τὸ μακρότατον διάστημα τῆς τριακονταπενταετίας, οὔτε ἀπὸ τὴν πρόθεσιν νὰ ἀσκήσω ἀντιπολίτευσιν εἰς τὸν Προκαθήμενον Ἱερώνυμον ἢ εἰς τὸ φιλικόν του περιβάλλον, μετὰ τοῦ ὁποίου συνδιασκέπτεται καὶ συσχεδιάζει. Ἑρμνεύει, ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον, τὴν χρεωστικὴν ἐμμονήν μου εἰς τοὺς δοθέντας ὑπ' ἐμοῦ ὄρκους σεβασμοῦ καὶ τηρήσεως τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τὴν προσπάθειαν ἀποκλεισμοῦ τῆς οἰασδῆποτε προσθέτου ἐκτροπῆς, ἥτις θὰ εἰσῆγεν νέον κῦμα ἀναρχίας, ἐπικινδύνους αὐτοσχεδιασμούς καὶ σκοτεινὰς δοσοληψίας.

Γνωρίζετε, πάντες ὑμεῖς, πῶς κατεστρώθησαν οἱ σχεδιασμοί καί πῶς ὑλοποιήθησαν αἱ προθέσεις. Εἰς τὰς ἀρχάς τοῦ Ἰανουαρίου τοῦ 1974, μέ τήν Συντακτικήν Πράξιν 3, τῆς δικτατορίας Ἰωαννίδη, χωρίς καμμίαν, προηγουμένην, Συνοδικήν μελέτην καί ἀπόφασιν, ἐδixάσθη τό Σῶμα τῆς Ἱεραρχίας. Τό μεῖζον τμήμα αὐτῆς ὠνομάσθη ἀντικανονικόν καί ἐκλείσθη ἔξω τῆς Συνοδικῆς αἰθούσης. Καί τό ἔλασσον ἐτιμήθη ὡς κανονικόν καί ἐπενδύθη μέ τὰς ἐξουσίας τοῦ «δεσμεῖν τε καί λύειν».

Τήν 16ην Μαΐου τοῦ ἰδίου ἔτους, ἐξεδόθη τό 411 Νομοθετικόν Διάταγμα, «Περί ἰδρύσεως Ἱερῶν Μητροπόλεων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος καί τρόπου πληρώσεως αὐτῶν». Τήν ἔκδοσίν του τήν ἐσχεδίασε καί τήν εἰσηγήθη τό κολοβωθέν τμήμα τῆς Ἱεραρχίας καί τήν ἐπεσημοποίησαν οἱ φιλικῶς διακείμενοι -κατά κυριολεξίαν ἀδελφικοί- κύκλοι τῶν πρωτουργῶν τῆς δικτατορίας, ὡς ἐκδούλευσιν εἰς τόν τότε Προκαθήμενον Σεραφεῖμ.

Τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Διατάγματος τούτου προηγήθη μία διαδικασία, ἥτις -ἀπό σκοποῦ- ἀποσιωπᾶται. Τό Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας ἔστειλε τό συνταγέν «σχέδιον», πρὸς ἐπεξεργασίαν, εἰς τό Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας. Τό Τμήμα, τό ὁποῖον ἡσυχολήθη μέ τήν ὑπόθεσιν ὑπεγράμμισεν, ὅτι ἀφ' ἑνός μέν τό ὑπό τῆς Συντακτικῆς Πράξεως 3 ὁρισθέν ἔλασσον Ἱεραρχικόν Σῶμα δέν εἶχε τό δικαίωμα νά προβῇ εἰς τήν κατάτμησιν τῶν Μητροπόλεων, ἀφ' ἑτέρου δέ, κατά τήν ἀκολουθηθεῖσαν διαδικασίαν, δέν ἐτηρήθησαν οἱ ἀπαραίτητοι ὅροι.

Μεταφέρω ἀποσπάσματα τινά τῶν Πρακτικῶν, πρὸς ἐνημέρωσιν ὑμῶν, τῶν νεωτέρων μελῶν τῆς Ἱεραρχίας.

«...Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτει, ὅτι διὰ τῆς εἰρημένης Συντακτικῆς Πράξεως ἐθεσπίσθη ἐξαιρετικόν δίκαιον πρὸς πραγματοποιήσιν κατ' ἀρχήν μόνον τῶν ἀνωτέρω σκοπῶν καί ταχεῖαν ἐπάνοδον τῆς Ἐκκλησίας εἰς τόν κανονικόν καί νόμιμον τρόπον διοικήσεως Αὐτῆς, ἡ ὁλοκλήρωσις δέ τοῦ ἔργου τούτου, ἐντός τοῦ τεθέντος ὡς ἄνω βραχέος χρονικοῦ διαστήματος, ἀνετέθη εἰς ἴδιον ὄργανον, συγκροτηθέν εἰδικῶς διὰ τήν περίστασιν ταύτην μόνον ἐκ τῶν εἰς τό ἄρθρον 11 τοῦ μνησθέντος ν.δ. 274/1974 ἀναφερομένων Μητροπολιτῶν. Ἐντεῦθεν δέ παρέπεται, ὅτι κατά τό μεταβατικόν στάδιον τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ὡς ἀνωτέρω ἐξαιρετικοῦ δικαίου καί πρό τῆς ὁλοκληρώσεως τοῦ ἔργου τῆς ἀποκαταστάσεως ὁμαλότητος εἰς τήν διοίκησιν τῆς Ἐκκλησίας...δέν εἶναι ἐπιτρεπτή ἡ ρύθμισις κανονιστι-

κων ζητημάτων γενικωτέρας σημασίας, μή συνδεομένων άμέσως προς την έπίτευξιν του προδιαληφθέντος προέχοντος καί μείζονος σημασίας σκοπού...».

«...Κατά συνέπειαν προς ταῦτα, του έργου της παρούσης έξαιρετικής Ιερᾶς Συνόδου της Ιεραρχίας όριοθετουμένου ως άνωτέρω κατά την Συντακτικήν Πράξιν 3/1974, δέν δύναται αὔτη νά χωρήσῃ εἰς τήν δημιουργίαν ἢ τροποποίησιν παγίων όργανικῶν διατάξεων διεπουσῶν τήν όργάνωσιν καί διοίκησιν της Έκκλησίας, οὔδέ νά συμπράξῃ, ως ἐν προκειμένῳ, ως γνωμοδοτικόν όργανον, προς έκδοσιν κανονιστικῶν διαταγμάτων προβλεπομένων υπό τῶν ἐν ἀρχῇ παρατεθεισῶν διατάξεων του ν.δ. 126/1969, οἷον καί τό υπό ἐπεξεργασίαν ἐν σχεδίῳ προεδρικόν Διάταγμα.

«Όθεν, τό υπό ἐπεξεργασίαν σχέδιον δέν δύναται νά έκδοθῇ νομίμως διότι δέν προηγήθη αὐτοῦ γνωμοδότησις της πλήρως καί κανονικῶς συγκεκροτημένης Ι.Σ.Ι., ως τοῦτο ἀπαιτεῖται, κατά τήν δι-αδικασίαν τῶν, ἐφ' ὧν τό ρηθέν σχέδιον ἐρείδεται, έξουσιοδοτικῶν διατάξεων».

Αἱ άνωτέρω ἐκτιμήσεις του Σ.τ.Ε. ύπογραμμίζουν, ὅτι τό Συνοδικόν τμήμα, τό ὁποῖον, άντικανονικῶς καί κατά παράβασιν του Συντάγματος, ἐλειτούργει ως Ιεραρχία, δέν εἶχε τό δικαίωμα νά κατατήρησῃ τās Μητροπόλεις καί νά προβῇ εἰς τήν ἐκλογήν Μητροπολιτῶν δι' αὐτάς. **Π**έραν τούτων, θά ύπενθυμίσω εἰς Ὑμᾶς τούς Ἱερούς Κανόνas, οἵ-πινες παρεβιάσθησαν βαναύσως καί κατεπατήθησαν άσυστόλως, κατά τόν τραγικόν ἐκεῖνον Συνοδικόν άποσυντονισμόν. Καί θά σᾶς παρακαλέσω νά τούς μελετήσετε, μετά της δεούσης προσοχής.

Παρεβιάσθη ὁ ΙΒ' Ἱερός Κανών της ἐν Χαλκηδόνι Δ' Οἰκουμενικής Συνόδου, ὅστις θεσπίζει: «Ἦλθεν εἰς ἡμᾶς, ὡς τινες παρά τούς ἐκκλησιαστικούς θεσμούς προσδραμόντες δυναστείαις, διά πραγματικῶν τήν μίαν ἐπαρχίαν εἰς δύο κατέτεμον, ὡς ἐκ τούτου δύο μητροπολίτας εἶναι ἐν τῇ αὐτῇ ἐπαρχίᾳ. Ὡρισε τοίνυν ἡ άγία σύνοδος, του λοιποῦ μηδέν τοιοῦτον τολμᾶσθαι παρά ἐπισκόπου· ἐπεί, τόν τοιοῦτο ἐπιχειροῦντα ἐκπίπτειν του ἰδίου βαθμοῦ».

Παρεβιάσθη ὁ ΚΕ' Ἱερός Κανών της ἐν Τρούλλῳ ΣΤ' Οἰκουμενικής Συνόδου, ὁ ὁποῖος ὁρίζει: «Προς τοῖς ἄλλοις άνανεοῦμεν καί τόν κανόνα τόν διαγορευόντα τās καθ' ἐκάστην ἐκκλησίαν άγροικικάς παροικίας ἢ ἐγχωρίους, μένειν άπαρασαλεύτους παρά τοῖς κατέχου-

σιν αὐτάς ἐπισκόποις, καί μάλιστα, εἰ τριακονταετῇ χρόνον αὐτάς ἀβιάστως διακατέχοντες ᾠκονόμησαν».

Παραβιάσθη ὁ ΙΣΤ΄ Ἱερός Κανὼν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Α΄ καί Β΄ Συνόδου, ὁ ὁποῖος διευκρινίζει: «Διά τας φιλονεικίας τε καί ταραχάς, τας ἐν τῇ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ συμβαινούσας, καί τοῦτο ὀρίσαι ἀναγκαιόν ἐστι· τό, μηδενί τρόπῳ ἐπίσκοπον καταστήναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἥς ἔτι ὁ προεστὼς ζῇ, καί ἐν τῇ ἰδίᾳ συνίσταται τιμῇ, εἰ μὴ αὐτός ἐκὼν τὴν ἐπισκοπὴν παραιτήσεται. Χρὴ γάρ πρότερον τὴν αἰτίαν τοῦ μέλλοντος τῆς ἐπισκοπῆς ἐκδιώκεσθαι, κανονικῶς ἐξεταζομένην, εἰς πέρας ἄγεσθαι· εἴθ' οὕτω, μετὰ τὴν αὐτοῦ καθαίρεσιν, ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἐπισκοπὴν προβιβάζεσθαι».

Παραβιάσθη ὁ ΡΘ΄ Κανὼν τῆς ἐν Καρθαγένη Τοπικῆς Συνόδου, τοῦ 419, ὅστις ὀρίζει: «Ἦρесе κακεῖνο, ἵνα οἱ ὄχλοι, οἱ μηδέποτε ἰδίῳις ἐσχηκότες ἐπισκόπους εἰ μὴ ἐκ πάσης τῆς Συνόδου ἐκάστης Ἐπαρχίας καί τοῦ πρωτεύοντος ψήφισμα γένηται, καί κατὰ συναίνεσιν ἐκείνου, οὗτινος ὑπὸ τὴν διοίκησιν καθίστατο ἡ αὐτὴ Ἐκκλησία, μηδαμῶς δέζονται».

Τὴν χονδροειδῇ ταύτην καί ἐξόφθαλμον παραβίασιν τῶν Ἱερῶν Κανόνων ἠγωνίσθησαν, τότε, οἱ δράσται Ἐπίσκοποι νά τὴν ἐξασφαλίσουν ἀπὸ ἐνδεχομένην προσβολὴν εἰς τό Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας. Καί τό ἐπέτυχον, διὰ τῆς ἐκδόσεως καί δευτέρας Συντακτικῆς Πράξεως, τῆς ὑπ' ἀριθμ. 7, ἀνανεούσης καί ἐπεκτεινούσης τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ ἄρθρου 5 τῆς Συντακτικῆς Πράξεως 3, τῆς ὀρίζουσας: «Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐκτελεῖται ἅμα τῇ δημοσιεύσει της διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, μὴ ὑποκειμένη εἰς ἔνδικον μέσον ἢ προσφυγὴν ἐνώπιον πάσης ἐκκλησιαστικῆς ἢ πολιτειακῆς ἀρχῆς ἢ δικαστηρίου». Ἡ νέα διάταξις ἔλεγε: «Τό ἄρθρον 5 τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1974 Σ.Π. ἔχει ἐφαρμογὴν καί ἐπὶ πράξεων ἐκδιδομένων κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης, ὡς καί ἐπὶ πράξεων ἐκδοθεισῶν ἢ ἐκδοθησομένων κατ' ἐφαρμογὴν τῷ Ν.Δ. 411/1974» (τοῦ Νόμου, ὁ ὁποῖος ἐτεμάχιζε τὰς Μητροπόλεις).

Διὰ τῶν ἀνωτέρω ὑπομιμνησκομένων καθίσταται σαφές, ὅτι ἡ αὐθαιρεσία εἶχεν ἐξαρθῇ εἰς τό ἀκρότατον ὅριον καί ἡ στέρνησις τῶν θεμελιωδεστάτων δικαιωμάτων τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος εἶχεν ἐκτραπῇ εἰς βαρβαρότητα. Κυρίως, ὅμως, ἡ κανονικὴ τάξις εἰς τὴν Ἐκκλησίαν εἶχε θρυμματισθῇ.

Γνωρίζω, ότι οί πραξικοπηματίαι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἀλλὰ καί τινες τῶν ὑπ' αὐτῶν εὐεργετηθέντων καί σήμερον μετεχόντων τῆς Συνοδικῆς διοικήσεως, ἐξέφερον καί ἐκφέρουν τήν ἀντιρρητικήν ἄποψιν, ὅτι μετά τήν ἰδικήν μου ἀπομάκρυνσιν καί πάλιν μέσῳ ἀντικανονικῆς μεθοδεύσεως, ἀπό τήν διαποίμανσιν τῆς Μητροπόλεως Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος, οὐδεμίαν ὑποχρέωσιν εἶχον ἢ ἔχουν, τόσον ἡ Σύνοδος, ὅσον καί οἱ κατασταθέντες εἰς τά τμήματα, νά ζητήσουν τήν ἰδικήν μου συγκατάθεσιν, διά τόν τεμαχισμόν τῆς Μητροπόλεως.

Θά σᾶς ὑπενθυμίσω τέσσαρα πινά.

Πρῶτον: Ὅταν ἐδημοσιεύθη ὁ Νόμος, διά τήν ἀπόσπασιν τῶν τμημάτων τῆς Μητροπόλεως μου, δέν εἶχεν ἐκδοθῇ τό διάταγμα ἀπομακρύνσεώς μου ἀπό αὐτήν. Εὕρισκόμην εἰς τήν ἑπαλξίν μου. Καί ἥσκουν κανονικῶς τά ποιμαντικά μου καθήκοντα. Καί μόνον αὐτό τό γεγονός, ἀρκεῖ, διά νά ἀποδείξῃ ὅλως ἀντικανονικήν καί παράνομον τήν εἰσπήδησιν ἄλλων προσώπων εἰς τήν Μητροπολιτικήν δικαιοδοσίαν μου.

Δεύτερον: Πρέπει νά γνωρίζουν οἱ ἀντιγνωμοῦντες καί παρανομοῦντες ἅγιοι ἀδελφοί-ἄν διαθέτουν στοιχειώδη γνῶσιν τῶν Ἱερῶν Κανόνων, οἵτινες καί ἀποκλειστικότητα, κατευθύνουν τοὺς Ἱεράρχας εἰς τήν Συνοδικήν διακονίαν των-ὅτι ἀπομάκρυνσις Ἀρχιερέως ἀπό τήν Μητροπολιτικήν του ἑπαλξιν «δίχα δίκης καί ἀπολογίας» εἶναι ἀδιανόητος καί ἀνεπίτρεπτος. Ὁ Ἐπίσκοπος ἐκπίπτει ἀπό τό ὑψηλόν, ἀποστολικόν του λειτούργημα, μόνον ἐάν αἱ εἰς βάρος του κατηγορίαι διερευνηθοῦν ἐν Συνοδικῷ Δικαστηρίῳ καί ἐάν τοῦ ἐξασφαλισθῇ ἡ ἐλευθερία νά ἀντικρούσῃ τὰς κατηγορίας καί νά ἀποδείξῃ τήν ἀθωότητά του. Εἰς τήν ἐναντίαν περίπτωσιν, ἡ τυχόν ἀπομάκρυνσίς του, ἐγγράφει ἐνοχάς εἰς βάρος τῶν διωκτῶν του καί καθιστᾷ τήν ἀπόφασιν ἐκδιώξεώς του ἄκυρον.

Ὁ ΙΣΤ' Ἱερός Κανὼν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Α' καί Β' Συνόδου (τόν ὁποῖον ἀνωτέρω ἐμνημόνευσα) ρητῶς ἀπαγορεύει τήν ἄνευ προηγουμένης δίκης καί καταδίκης ἀπομάκρυνσιν τοῦ κατασταθέντος Ἐπισκόπου. *«Χρή γάρ πρότερον τήν αἰτίαν τοῦ μέλλοντος τῆς ἐπισκοπῆς ἐκδιώκεσθαι, κανονικῶς ἐξεταζομένην, εἰς πέρας ἄγεσθαι· εἴθ' οὕτω, μετά τήν αὐτοῦ καθαίρεσιν, ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ εἰς τήν ἐπισκοπὴν προβιάζεσθαι»*

Ὁ ΠΖ' Κανὼν τῆς ἐν Καρθαγένῃ Συνόδου θεσπίζει: *«...Ἦρεσε πᾶσι τοῖς ἐπισκόποις... τήν ἐπισκοπὴν ἀπ' αὐτοῦ ἀφαιρεθῆναι, πρό τῆς*

ἐκβάσεως τοῦ κατ' αὐτόν πράγματος, οὐδενί Χριστιανῷ δύναται δοκεῖν».

Μεταφέρω καί τήν χαρακτηριστικήν ἐρμηνείαν, τοῦ ἁγίου Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου, εἰς τόν Α' Κανόνα τοῦ ἁγίου Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας: «...Αὐτά σοῦ γράφω, διά τί εἰς τά γράμματα ὅπου ἔστειλες τόσον εἰς ἐμένα, ὅσον καί εἰς τόν συνάδελφόν μας Κωνσταντινουπόλεως Πρόκλον, σύ μέν ὀνομάζεις Ἐπίσκοπον τόν εὐλαβέστατον Πέτρον, αὐτός δέ ἐξ ἐναντίας, ἐρχόμενος εἰς ἡμᾶς, κλαίει καί ὀδύρεται λέγων, ὅτι ἀδίκως καί παραλόγως ἐξώσθη παρά σοῦ ἀπό τήν δοθεῖσαν Ἐπισκοπὴν του· ἥτο δέ πρέπον ἢ νά ἔχη καί τό ὄνομα τῆς Ἐπισκοπῆς, καί τό πράγμα, ἥτοι τήν Ἐπισκοπὴν του, ἢ ἂν δέν ἥτο ἅγιος νά ἔχη τήν Ἐπισκοπὴν καί τήν Ἀρχιερωσύνην, οὐδέ μέ τό ὄνομα τοῦ Ἐπισκόπου νά τιμᾶται, καθώς δηλ. ἐσύ τόν ὀνομάζεις. Ὁ γάρ Ἐπίσκοπος, Ἐπισκοπῆς λέγεται καί εἶναι Ἐπίσκοπος, καί ὄχι μόνον καί καθ' ἑαυτό, μέ τό νά ἦναι τά δύο ταῦτα ὀνόματα τοῦ Ἐπισκόπου καί τῆς Ἐπισκοπῆς ἓνα μέ τό ἄλλο συνδεδεμένα καί σχετικά».

Τρίτον: Θεωρῶ ἀπαραίτητον νά ὑπενθυμίσω εἰς τήν Ἀρχιερωσύνην σας, ὅτι Ἐκκλησία δίχως τήν προϋπόθεσιν τῆς στοιχίσεώς Της πρὸς τοὺς Ἱερούς Κανόνας, δέν ὑπάρχει. Μετά τήν ἀνταπόκρισιν εἰς τήν προϋπόθεσιν αὐτήν, ἀκολουθεῖ ὁ ὀφειλόμενος σεβασμός πρὸς τοὺς Νόμους τῆς Πολιτείας. Τί γνῶμην ἔχετε, Μακαριώτατε καί Σεβασμιώτατοι ἀδελφοί, διά τήν πρόταξιν ἀπό τό συσκεφθέν καί ἀποφασίσαν, τότε, Ἱεραρχικόν Σῶμα, τῶν τῆς Δικτατορικῆς Πολιτείας Συντακτικῶν Πράξεων, ἀντί τῶν Ἱερῶν Κανόνων, τῶν θεσπισθέντων, ἐν Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις, ὑπό τῶν ἁγίων Πατέρων μας;

Υπάρχει, ὅμως καί τέταρτος λόγος, ἀνατρεπτικός τῆς ἰσχυρογνώμονος δικαιολογίας, ὅτι ἡ ἀπομάκρυνσίς ἀπό τήν διοίκησιν τῆς Μητροπόλεως ἀφήνει, ἕως καί σήμερον, ἀνοικτόν τόν δρόμον εἰς τά μέλη τῆς Ἱεραρχίας, διά τόν διαμελισμόν τῆς Μητροπόλεως καί διά τήν ἐπιλογὴν προσώπου ἢ προσώπων τῆς προτιμήσεώς των, πρὸς ἐπάνδρωσιν τῶν, κατὰ τήν ἀντίληψίν των, «κενῶν» μητροπολιτικῶν ἐδρῶν.

Οἱ ἀδελφοί οὗτοι Μητροπολῖται λησμονοῦν, ἢ σκοπίμως ἀποσιωποῦν τό γεγονός, ὅτι ὅλαι ἐκεῖναι αἱ ἀντικανονικαί καί παράνομοι διωκτικαί καί ἐξοντωτικαί πράξεις τῆς δικτατορίας καί τῆς δικτατορικῶς λειτουργησάσης ἐκκλησιαστικῆς Ἱεραρχίας, ἐκρίθησαν ὑπό τῆς Ἀνωτάτης Δικαιοσύνης τῆς Πατρίδος μας καί ἀνετράπησαν. Ἡ δημοκρατικὴ ἐλληνικὴ Πολιτεία, μετὰ δεκατετραετίαν ὅλην, ἤρε τήν

ἀπάνθρωπον ἀπαγόρευσιν προσφυγῆς εἰς τὴν Δικαιοσύνην, τὴν ἐπιβληθεῖσαν διὰ τῆς δικτατορικῆς 7ης Συντακτικῆς Πράξεως. Καί τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, μέ σειρὰν ἀποφάσεων, ἐδικαίωσεν ὅλους τοὺς Μητροπολίτας, οἱ ὅποιοι εἶχον κατατομηθῇ, χωρὶς νὰ παραπεμφθοῦν εἰς δίκην καὶ χωρὶς νὰ παραχωρηθῇ εἰς αὐτοὺς τὸ στοιχειῶδες δικαίωμα τῆς ἀπολογίας.

Ἡ ὑπ' ἀριθμ. 3803/1990 ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἠκύρωσε τὴν κατ' ἐμοῦ Συνοδικήν ἀπόφασιν, ἡ ὁποία μοῦ ἐστέρει τὸ δικαίωμα διαποιμάνσεως τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος καὶ διέταξε τὴν ἀναβίωσιν τοῦ σχετικοῦ Διατάγματος καταστάσεώς μου.

Μετά δέ τρία ἔτη, τὴν 11ην Ἰουνίου 1993, ἐδημοσιεύθη ἡ 1028 ἀπόφασις τῆς Ὀλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἡ ὁποία, ἠκύρωνε κάθε προηγουμένην ἀπόφασιν, καταδικάζουσιν τοὺς Μητροπολίτας Θεσσαλιώτιδος Κωνσταντῖνον, Λαρίσης Θεολόγον καὶ ἐμέ, καὶ ἀπεφαίνεται: «...Ἐξάλλου γιὰ τὸν ἴδιο λόγο, ἥτοι γιατί δέν ἐκλήθη νὰ ἀκουσθεῖ, ἀκυρώθηκε μέ τὴν 3803/1990 ἀπόφαση τοῦ Δικαστηρίου αὐτοῦ, ἡ ἀπὸ 25-6-1974 ἀπόφαση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (137 τ. Ν.Π.Δ.Δ.), κατὰ τὸ μέρος κατὰ τὸ ὁποῖο ὁ Μητροπολίτης Μεγαρίδος καὶ Ἀττικῆς Νικόδημος θεωρήθηκε ἀντικανονικῶς ἐκλεγείς στήν ὡς ἄνω Μητρόπολη. Μέ τὴν ἴδια ἀπόφαση ἀκυρώθηκε καὶ τὸ π. δ. τῆς 16-7-1974, μέ τὸ ὁποῖο ἀνακλήθηκε τὸ 147/1968 β. δ/γμα περί καταστάσεως τοῦ Μητροπολίτη Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος». Καὶ ἐγένετο περαιτέρω δεκτόν, κατὰ τὴν ἰδίαν ἀπόφασιν τῆς Ὀλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὅτι «ὁ Μητροπολίτης Νικόδημος Γκατζιρούλης εἶναι ὁ νόμιμος καὶ ἐν ἐνεργείᾳ Μητροπολίτης τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς».

Εκφέρων ὅλην αὐτὴν τὴν σειρὰν τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων, αἱ ὁποῖαι ἀνέτρεψαν τὴν αὐθαίρετον καὶ ἀστήρικτον ἀπομάκρυνσίν μου ἀπὸ τὰ ποιμαντικά μου καθήκοντα, δέν προτίθεμαι νὰ ἀποσιωπήσω τὴν μανιακὴν ἀντεπίθεσιν τῶν τότε διωκτῶν μου. Ἐν σπουδῇ καὶ ἐν περιφρονήσει τοῦ κώδικος τῶν κειμένων δεσμεύσεων, ἐπενόησαν δι' ἐμέ καὶ διὰ τοὺς δύο ἀειμνήστους συναθλητάς μου, τὸν Θεσσαλιώτιδος Κωνσταντῖνον καὶ τὸν Λαρίσης Θεολόγον, τὴν ἀνύπαρκτον ποινὴν, τὸ ἐπιπολαίως ἐπικληθέν «ἐπιτίμιον τῆς ἀκοινωνησίας». Καί, χωρὶς, ὡς προβλέπουν καὶ πάλιν οἱ Ἱεροὶ Κανόνες, ἀπαγγελίαν κατηγορίας, χωρὶς ἐξέτασιν μαρτύρων, χωρὶς κλῆσιν εἰς ἀπολογία καὶ μέ

ἀπόφασιν μή στηριζομένην εἰς οὐδεμίαν Ἱεροκανονικὴν ἢ Καταστατικὴν διάταξιν, ἔσπευσαν νά ὑποκλέψουν ἀπὸ τὴν Κρατικὴν Ἀρχὴν τό, διὰ δευτέραν φοράν, ἀνακλητικόν Διάταγμα καί νά ἀπομακρύνουν καί τοὺς τρεῖς μας ἀπὸ τό ἱερόν λειτούργημά μας.

Τό πόσον ἀνύπαρκτον καί ἀνυπόστατον καί μή προβλεπόμενον ὡς ποινὴ, ἱκανή νά ἐκβάλῃ βιαίως τόν Μητροπολίτην ἀπὸ τὴν ποιμαντικὴν διακονίαν του, ἦτο τό «ἐπιτίμιον τῆς ἀκοινωνησίας» τό γνωρίζετε καί εἰς τὰς ἐπὶ μέρους, ἰδιωτικὰς συνομιλίαις σας τό ὁμολογεῖτε ἅπαντες. Τά μόνα, τῶν ὁποίων στερεῖσθε, εἶναι τό θάρρος πρὸς ὑπεύθυνον κατάθεσιν τῆς μαρτυρίας σας, ἡ ἀποφασιστικότης κατὰ τὴν Συνοδικὴν ἐκφορὰν τῶν ἀπόψεώς σας καί ἡ τόλμη ἡ ἀπαραίτητος πρὸς ὑπεράσπισιν τοῦ «Κανονικοῦ» καί τοῦ «Δικαίου».

Ἀπροσδόκητος ἀποκάλυψις τῆς πλεκτάνης, τὴν ὁποίαν οἱ πρόκατοχοί σας Συνοδικοί ἔστησαν, προκειμένου νά ἐξοντώσουν τοὺς τρεῖς ἀνεπιθυμήτους συνιεράρχας τῶν καί, ἐκ τῶν ἔσω, ἀπόκρουσις τῆς ἀθεμελιώτου ἐπιχειρηματολογίας, ὅτι τό ἀνύπαρκτον καί ἀνυπόστατον «ἐπιτίμιον τῆς ἀκοινωνησίας», ἐπιβάλλει τὴν ἀποπομπὴν τοῦ ἐπιτιμηθέντος ἀπὸ τὴν Μητρόπολιν του, προέκυψε μέ τὴν παράλληλον, ὁμοίαν ἐπιτίμωσιν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστοδούλου ὑπὸ τῆς Συνόδου τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως.

Γνωστόν τό χρονικόν. Ὁ Πατριάρχης Βαρθολομαῖος, ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νά διακόψῃ τὴν ἐκκλησιαστικὴν κοινωνίαν μέ τόν Ἀθηνῶν Χριστόδουλον καί εἰσηγήθη τοῦτο εἰς τὴν Ἱεράν Σύνοδον, ἥτις καί συνήνεσεν εἰς τοῦτο. Πρὸς εὐρυτέραν δέ διασποράν τῆς Πατριαρχικῆς πρωτοβουλίας, ὑπεγράφη τό πρακτικόν τῆς ἐπιβολῆς τοῦ «ἐπιτιμίου ἀκοινωνησίας» ἐν ἐπισήμῳ τελετῇ καί ὑπὸ τὴν φωτοχυσίαν τῶν τηλεοπτικῶν προβολέων. Ἡ οἰκουμένη ἐνημερώθη, ὅτι ὁ Χριστόδουλος ἐπλήγη. Οἱ ἐν Ἑλλάδι πιστοί, οἵτινες ἐγνώριζον τὰ ἐν τῇ πατρίδι διατρέξαντα, μετὰ τὴν ἐπιβολὴν τοῦ ἰδίου ἐπιτιμίου εἰς τοὺς τρεῖς Μητροπολίτας, ἀνέμενον παρομοίαν ἐξέλιξιν καί εἰς τὴν περίπτωσιν Χριστοδούλου. Ἀλλά, ἐκπληκτοὶ διεπίστωσαν, ὅτι ὁ Ἀθηνῶν οὐδόλως ἠνωχλήθη εἰς τὴν ἄσκησιν τῶν ἀρχιεπισκοπικῶν καί Συνοδικῶν του καθηκόντων. Συνέχισε νά διαποιμαίνει τὸν λαόν τοῦ Θεοῦ. Καί νά προεδρεύῃ, ἀπροσκόπτως, εἰς τὰ δύο ἀνώτατα Συνοδικὰ Σώματα.

Αὐτὴν τὴν στιγμὴν, μετὰ ἀπὸ τὴν τριακονταπενταετῇ σειρὰν τῶν γεγονότων, ἥτις ἐξελίχθη εἰς περιπέτειαν δι' ἐμέ καί διὰ τοὺς συνεξορίστους μοι ἀγίους ἀδελφούς, ἀλλά, ἐξ ἴσου περιπέτεια καί δι'

ὕμᾱς ὅλους, οἵτινες ἐδέχθητε συνεχῇ καί φορτικὴν τὴν κατακραυγὴν τοῦ Ὁρθοδόξου ἐλληνικοῦ πληρώματος καί περιεπέσατε εἰς ἀδυναμίαν νά ἀποκριθῆτε εἰς τὰ ἀγχώδη ἐρωτήματά του, μέ πειστικὴν δι-αλεκτικὴν στήριξιν τῶν «πεπραγμένων», πλέον δέ τοῦ συνόλου Ἀρχιερατικοῦ ὁμίλου καί εἰς περιπέτειαν τοῦ πιστοῦ λαοῦ μας, τοῦ δεχθέντος τὸν κατιονισμόν τοῦ ἰσχυροῦ σκανδαλισμοῦ ἐκ μέρους τῶν κατ' ἐπάγγελμα ἀθέων, οἵτινες ἐξεμεταλλεύθησαν παντοιοτρόπως τὸν διασυρμόν τοῦ ἀρχιερατικοῦ ὑπουργήματος, συνοψίζω τὴν ἀναφοράν μου πρὸς ὑμᾱς μέ μίαν λιπὴν ἀνακεφαλαίωσιν.

Ἀδελφοί, Συνοδικοί Ἀρχιερεῖς, θέσατε ἐπὶ τῆς Τραπέζης τῶν δια-βουλεύσεών σας καί τῶν ἀποφάσεών σας τό Ἱερὸν Πηδάλιον καί, παραπλεύρως τὸν Κώδικα μέ τὴν ἐκκλησιαστικὴν Νομοθεσίαν. Τὰ κείμενα, τὰ ὁποῖα ὀριοθετοῦν τὰς ὑποχρεώσεις σας καί ἴστανται, ὡς ἀπαγορευτικά ἀναχώματα, εἰς οἵανδήποτε ἀπόκλινσιν. Καί, ὑπὸ τό φῶς, ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν καί τὸν ἔλεγχον αὐτῶν, ἀναψηλαφήσατε τὰ ὅσα ἔγιναν κατὰ τὴν τραγικὴν τριακονταπενταετίαν.

Μελετήσατε τὰς Συντακτικὰς Πράξεις τῆς δικτατορίας, αἵτινες μετέγαγον τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, σιδηροδέσμιον, εἰς τό Γκουαντανάμο τῆς ἀνυποληψίας.

Μελετήσατε, μετὰ τῆς δεούσης προσοχῆς, πῶς ἔγιναν αἱ ἀπομακρύνσεις τῶν πρεσβυτέρων ἀδελφῶν σας. Ποίους διωγμούς ἐπενόησαν καί ἐνεργοποίησαν κατ' αὐτῶν, οἱ ἐν ἀσυγκρατήτῳ ἐξάψει διαχειρισταὶ τῆς ἱερωτάτης Συνοδικῆς ἐξουσίας.

Ἀναζητήσατε καί ἐπανεξετάσατε, μετὰ τῆς δεούσης ἀντικειμενικότητος, τὰς σχετικὰς ἀποφάσεις τοῦ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Δικαστηρίου τῆς Χώρας, τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, αἵτινες ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐδिकाίου ἀπολύτως τοὺς ἐν διωγμῷ Ἱεράρχας, ἀφ' ἑτέρου ἐπέθετον τὴν σκοτεινὴν σφραγίδα τῆς ἀπαξίας εἰς τοὺς σχεδιαστάς τῆς ἀνωμαλίας καί πρωτεργάτας τῶν ἀλλεπαλλήλων σκανδαλισμῶν.

Ἀνοίξατε τό «Ἱερὸν Πηδάλιον» καί ἀνατρέξατε εἰς τοὺς Ἱερούς Κανόνας, τοὺς ὁποίους σᾶς ἐξέθεσα εἰς τὴν παροῦσαν ἀναφοράν μου καί οἱ ὁποῖοι καλύπτουν, δεσμευτικῶς, τὴν τριπλὴν ἐμπλοκὴν τοῦ συγχρόνου «Ἐκκλησιαστικοῦ θέματος». Τό πῶς δικάζεται καί καταδικάζεται ὁ Ἐπίσκοπος. Τό πῶς ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὴν Ἐπαρχίαν του, μόνον κατόπιν «τελείας» δίκης. Τό πῶς καθίσταται ἐπιτρεπτή καί ἐφικτή ἡ ἀπόσπασις τμημάτων τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἐπαρχίας, μέ σκοπὸν τὴν ἴδρυσιν νέας Μητροπόλεως ἢ Ἐπισκοπῆς.

Ἀνοίξατε καί τὸν ἐν ἰσχύϊ Καταστατικόν Χάρτην τῆς Ἐκκλησίας

τῆς Ἑλλάδος καί ἀναγνώσατε, ἔστω καί φευγαλέως, τό ἄρθρον 34, τό ὁποῖον ὀρίζει: «Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος καί πᾶς ἐν ἐνεργείᾳ Μητροπολίτης κανονικῶς χειροτονηθεῖς καί κατασταθεῖς δέν στερεῖται τῆς Μητροπόλεως αὐτοῦ, εἰ μή κατόπιν ἀμετακλήτου καταδίκης εἰς ἔκπτωσιν ἀπό τοῦ θρόνου ἢ εἰς ἰσόβιον ἀργίαν».

Καί μέ βάσιν ὅλην αὐτήν τήν Ἱεροκανονικήν καί Νομικήν διαφώτισιν ἀναθεωρήσατε τά ὅσα ἄσχετα καί ἄτοπα ἀπεφασίσθησαν, ἐδρομολογήθησαν καί κατεχωρίσθησαν εἰς τήν μαύρην βίβλον τῆς ἀντιστοίχου ἱστορικῆς περιόδου.

Προσωπικῶς ἐγώ, δέν σᾶς ζητῶ οὔτε εὖνοιαν, οὔτε χάριν. Σταθῆτε, ἀπέναντί μου, σκληροί, ἀλλά, ταυτοχρόνως καί συνεπεῖς εἰς τοὺς ὅρκους σας καί εἰς τὰς προδιαγραφάς τῆς ἀποστολῆς σας. Κάνετε, μόνον, τό καθῆκον σας, τό ὁποῖον ἐπιτάσσουν οἱ Ἱεροὶ Κανόνες, ἡ ἐν ἀγιότητι ἄσκησις τῶν Συνοδικῶν καθηκόντων ἀπό τήν χορείαν τῶν ἁγίων Πατέρων μας καί ἡ τρέχουσα ἐκκλησιαστική Νομοθεσία, ἡ ὁποία συνετάγη, ἐψηφίσθη καί ἐξεδόθη μέ τό σύμψηφον τῶν προκατόχων σας καί, ἐνδεχομένως, μέ τήν εὐμενῇ συγκατάθεσιν καί τῶν ἐξ ὑμῶν πρεσβυτέρων. Καί, μετά ἀπό τήν ἐπισταμένην αὐτήν προεργασίαν, προχωρήσατε εἰς ἀνταπόκρισιν καί εἰς χάραξιν ἀνεπιλήπτου σχεδιασμοῦ ἀντιμετωπίσεως τῶν «ἐν ἐξελίξει» δυσχερειῶν.

Οἱ καιροὶ δέν ἐπιτρέπουν νέας, ἀδιαφανεῖς καί σκοπίμους διαπλοκάς. Δέν ἀφήνουν ἀνοικτάς διαβάσεις διὰ προσφυγὴν, ἐν ἡμέραις δημοκρατικῆς διακυβερνήσεως τῆς ἐλληνικῆς Πατρίδος, εἰς τὰς, πρό πολλοῦ, καταργηθείσας βαρβάρους καί τυραννικὰς Συντακτικὰς Πράξεις τῆς Δικτατορίας. Οἱ ἀδελφοί μας, μέλη τῆς εὐρυτέρας ἀλλὰ καί τῆς, «κατὰ Μητρόπολιν» ποίμνης ἐκάστου ἡμῶν, δέν εἶναι διατεθειμένοι νά σηκώσουν τό βάρος νέων σκανδάλων καί γενικευμένης κατακραυγῆς. Εἶναι κατάκοποι καί βαθέως ἠνωχλημένοι ἀπό τά λύματα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱντριγκας καί ἀπό τήν καθίζισιν τοῦ κύρους τῶν ἡγετικῶν στελεχῶν, τά ὁποῖα, ἐξ ὀρισμοῦ καί ἐκ χρέους, εἶναι ὑποχρεωμένα νά ἴστανται ὀρθία ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων καί νά χαράσσουν πορείαν δι' ὁλόκληρον τό πλήρωμα. Οἱ ἀδελφοί μας ἀναζητοῦν φῶς καί διαφάνειαν. Καθαρότητα βίου καί καθαρότητα ποιμαντικῶν πρωτοβουλιῶν. Ἀπαύγασμα ἀγιότητος καί ἀπαύγασμα εἰλικρινείας. Ἐν ἐνὶ λόγῳ, «ἀποστολικότητα» καί «πατερικότητα».

Ὡς κατακλείδα ὁλοκλήρου αὐτῆς τῆς πρὸς Ὑμᾶς ἀναφορᾶς μου, αἰσθάνομαι τήν ὑποχρέωσιν νά ἐπαναλάβω καί αὖθις, ὅτι δέν συγκατατίθεμαι εἰς τήν κατάτμψιν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως μου, διότι,

Ὁ Στρατηγός καί ὁ Ἐπικοινωνιολόγος

Οἱ μνημέες τοῦ 2005 εἶναι ἀκόμα νωπές. Τότε ἡ Ἐκκλησία βρισκόταν στό στόχα-στρο μπαράζ δημοσιευμάτων γιά σκάνδα-λα φιληδονίας καί φιλοχρηματίας (ἐκ-φραση τοῦ τότε προκαθημένου), μέ ἥρωες ἀνώτερους κληρικούς. Στήν ἀρχή οἱ ἐκ-κλησιαστικές ἀρχές προσπάθησαν νά ἀν-τιμετωπίσουν τήν καταίγιδα μέ τή γνωστή τους τακτική, νά ἐνοχοποιήσουν δηλαδή δυνάμεις, πού διαχρονικά πολεμοῦν τήν Ἐκκλησία μέ σκοπό νά τήν περιθωριο-ποιήσουν. Ἡ θέση αὐτή, ἄν καί ὀχι ἀβάσιμη, δέν ἦταν πειστική. Τά σκάνδαλα ὑπῆρχαν. Δέν ἦταν συκοφαντίες. Τότε ἡ ΔΙΣθεώρησε χρέος της νά ἐκδώσει μιά ἐγκύκλιο πρὸς τόν Ἱερό Κλῆρο, τήν ὁποία καί γνωστο-ποίησε στό λαό (ὑπ. ἀρ. 2808/7-3-05). Ἡ ἐγκύκλιος μεταξύ ἄλλων ἀνέφερε καί τά ἐξῆς: «Οἱ κληρικοί ἔχομε ὡς κλῆρο καί ὑ-ποχρέωσί μας νά εἴμεθα τό ἅλας τῆς γῆς καί τό φῶς τοῦ κόσμου, κατὰ τόν λόγο τοῦ

Κυρίου (Ματθ. ε' 13-14). Δυστυχῶς συχνά ἀποδεικνυόμεθα ἐκ τῶν ἔργων μας μωρόν ἅλας καί τό ἐν ἡμῖν φῶς ἀποδεικνύεται σκότος. Ἀλλά "ἐάν τό ἅλας ἐμωράνῃ, ἐν τίνι ἀλισθῇσεται" (Ματθ. ε' 13) ἡ κοινωνία μας; Ἐάν τό φῶς τό ἐν ἡμῖν, σκότος γέ-γονε, τό σκότος τοῦ κόσμου πόσον; (Ματθ. στ' 23). Αὐτό εἶναι τό σκάνδαλο, αὐτή εἶναι ἡ μεγάλη ἁμαρτία μας. Τό ὅτι ἐγίναμε καί ἐμεῖς, ὑπαιτιότητι μας, παιδιά τῆς ἐποχῆς. Τό ἀποτέλεσμα τό ζοῦμε ἤδη μέ πολύ πό-νο καί βαθειά ὀδύνη. Ἐξ αἰτίας ἡμῶν τό ὄνομα τοῦ Θεοῦ "βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσιν" (Ρωμ. β' 24). Ἐξ αἰτίας ἡμῶν ἡ ἀσέ-βεια γαυριᾷ καί ἐγείρει μέ θράσος τό κεφάλι της, ὀχι πλὴν μόνον ἐναντίον τῶν προ-σώπων μας, ἀλλά καί ἐναντίον τοῦ ὅλου σώματος τῆς Ἐκκλησίας... Τίποτε, ἀγαπη-τοί, δέν ἀναιρεῖ τήν μεγάλη ἀλήθεια, ὅτι δηλαδή τό πταίσιμον (γιά τό σκανδαλισμό τοῦ κόσμου καί τήν πολεμική κατὰ τῆς Ἐκ-

ἐκτός τῶν ἀνωτέρρω ἐκτεθέντων, δέν πιστεύω, ὅτι ὁ κατατεμαχισμός τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐπαρχιῶν καί ὁ πολλαπλασιασμός τῶν Ἐπισκό-πων θά φέρῃ τήν ἀνοιξιν εἰς τήν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος. Ἐξακο-λουθῶ νά πιστεύω καί νά προσεύχωμαι, διά τήν ἐπιφοίτησιν τοῦ Πα-ναγίου Πνεύματος εἰς τήν Εὐχαριστιακὴν καί τήν Συνοδικὴν Σύναξιν καί διά τόν ἀναπροσανατολισμόν ὅλων ἡμῶν, οἵτινες ἔχομεν ἐπωμισθῇ τήν βαρυτάτην ἀποστολήν τῆς μεταφορᾶς τοῦ Εὐαγγελικοῦ μηνύμα-τος εἰς τὰς συγχρόνους κοινωνίας μας.

Ἐλάχιστος ἐν Χριστῷ ἀδελφός

Ὁ Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος
Νικόδημος.

κλησίας) είναι κυρίως ιδικό μας, των ιερωμένων... "Πολλά γάρ πταίμεν άπαντες" (Ι-ακ. γ' 2)».

Μετά άπ' αυτά ό λαός του Θεού αναθάρρησε. Ήλπισε ότι κάτι θά μπορούσε νά γίνει, ώστε ή Έκκλησία νά απολλαγει από τούς σκανδαλοποιούς, όποιοι κι άν ήταν, πολλοί ή λίγοι. Βέβαια ή ίδια αυτή έγκύκλιος ψαλίδισε έκ προοιμίου τίς έλπίδες. Σέ άλλο της σημείο καθιστούσε σαφές, ότι ή εκκλησιαστική διοίκηση δέν έπρόκειτο νά κάνει τίποτα. Ή έγκύκλιός της δέν ήταν τίποτα άλλο από ένα επικοινωνιακό τρίκ. Δέν σκόπευε νά καθαρίσει τόν χώρο της Έκκλησίας. Διαβάζουμε: «Ακούεται πολύ τίς μέρες αυτές, αγαπητοί, ό λόγος περί άνάγκης γιά Κάθαρση ή Αυτόκάθαρση. Μέ πολλή πιστότητα (:) πρós τό πνεύμα του Έυαγγελίου όμολογούμε ότι καί οί δύο αυτοί όροι είναι άδόκιμοι καί φορτισμένοι μέ πολύ νομικιστικό πνεύμα.... καί μπορούν εύκολα νά έκτρέψουν τό αίτημα της θεραπείας της ανθρώπινης άσθενείας σέ φαρισαϊσμό της πάντοτε καιροφυλακτούσης... άρχαίας έκείνης αίρέσεως των Καθαρών» (!). Μή περιμένετε δηλαδή νά πατάσουμε τήν «άσέβεια, πού γαυριά καί έγείρει μέ θράσος τό κεφάλι της.... έναντίον του όλου σώματος της Έκκλησίας» καί άποτελεϊ έμπόδιο γιά πολλούς νά δεχθούν τή σώζουσα χάρη της Έκκλησίας. Φοβούμαστε μήπως έκδρέψουμε... τό φαρισαϊσμό των Καθαρών!

Συνεπésτατο πρós τό θλιβερό αυτό ιδεολόγημα, τό ίδιο συνοδικό σχήμα, πού εξέδωσε τήν έγκλύκλιο, άπνύδυνε έπίσημο αίτημα πρós τήν «Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων» ζητώντας νά θεωρηθεϊ ή όμοφυλοφιλική συμπεριφορά των Έπισκόπων ως προσωπικό δεδομένο, άσχετο πρós τό δημόσιο λειτουργημά τους καί νά άποτελεϊ άδίκημα ή όποια δημοσιοποίησή του. (Μέ τό θέμα αυτό έχει κατ' έπανάληψη άσχοληθεϊ τό περιοδικό μας (Βλ. τεύχη 195, 206, 215). Ή συνοδική αυτή άπόφαση είναι άκόμη έν ισχύϊ. Ύπενδυ-

μίζουμε τή σύνθεση της τότε ΔΙΣ: Άθηνών κυρός Χριστόδουλος, Ξάνθης Παντελεήμων, Έλασσώνος Βασίλειος, Σάμου Ευσέβιος, Καστορίας Σεραφεϊμ, Φλωρίνης Θεόκλητος, Κασσανδρείας Νικόδημος, Σύρου Δωρόθεος, Χαλκίδος Χρυσόστομος, Νεας Σμύρνης Συμεών, Κερκύρας Νεκτάριος, Γλυφάδας Παύλος, καί Θήρας Έπιφάνιος).

Γιατί επανερχόμαστε σ' αυτές τίς παλιές ιστορίες μετά 5 χρόνια; Άπλούστατα, γιατί από τότε ίσαμε σήμερα δέν έπαψε νά συνταράσσεται ό εκκλησιαστικός μας χώρος από σκάνδαλα, κυρίως οικονομικά. Διαρκώς σέρνονται στά ΜΜΕ ειδήσεις, «αποκαλύψεις» καί σχόλια γιά άδιαφανείς καί ύποπτες ύποθέσεις διαχείρισεως μοναστηριακών περιουσιών, στίς όποιες διαπλέκονταν ύπεύθυνοι διαχειριστές των μονών, ρασοφόροι ή μή, επειρηματίες ήμεδαποί ή υπερπόντιοι, δημόσιοι λειτουργοί, πολιτικά πρόσωπα καί κυβερνητικά στελέχη. Ή όλη κατάσταση έφερε στό φώς μία σοβούσα κρίση δεσμών, άποκάλυψε μία όλοκληρωτική σήψη στόν ιστό του δημόσιου βίου. Άποτέλεσμα, ή άπόγνωση καί ή όργή νά θρονιαστούν μέσα στό θυμικό του λαού. Ή διοίκηση της Έκκλησίας άκολούθησε τήν έδω καί δεκαετίες πάγια τακτική της: σιωπή καί άπραξία επί του προ-

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Έκκλησιαστικής Ένημέρωσης

Κωδικός 2360

Ίδιοκτήτης - Έκδότης

ό Μητροπολίτης

Άττικής καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ

Διεύθυνση

19011 Αύλων Άττικής

Τυπογραφείο Κωνσταντίνου Σανιδά

Ίωαννίνων 6, Μοσχάτο

ISSN 1790-482X

κειμένου. Κατά τὰ ἄλλα, πληθωρικές πανηγυρικές συνάξεις χρυσοστόλιστων Ἀρχιερέων καὶ ταυτόχρονα σχεδιασμοὶ σέ συνεργασία μέ τοὺς κυβερνητικούς, πῶς δὲ ἀπορροφηθοῦν καὶ δὲ «ἀξιοποιηθοῦν» κονδύλια ἀπὸ τὰ κοινοτικά ταμεῖα, μέχρι, πού ξέσπασαν οἱ διαδηλώσεις καὶ οἱ ταραχές τῶν «γνωστῶν ἀγνώστων» κουκουλοφόρων καὶ τῆς νεολαίας, πού ἔκαψαν τὸ κέντρο τῆς Ἀθήνας.

Τίς ἡμέρες ἐκεῖνες, πού ἡ Ἀθήνα φλεγόταν, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κ. Ἱερώνυμος δημοσίευσε ἓνα ἄρθρο ἐξομολογητικό στήν ἐφημερίδα «Ὁ Κόσμος τοῦ Ἑπενδυτή» (13-14/12/08). Τό ἄρθρο σχολιάστηκε εὐμενῶς. Γράφει μεταξύ ἄλλων: «*Πῶς νά πείσουμε τοὺς νέους, ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι ὁ χώρος τῆς ἀγάπης, τῆς ἐλπίδας, τῆς παρηγοριᾶς, τῆς συμπεύσεως ἡθους καὶ ἰδανικῶν καὶ τῆς ἀντιπαράθεσης στήν ἀδικία, τήν ἀνομία καὶ τή διαφθορά, ὅταν δίνουμε δικαιώματα στό λαό τοῦ Θεοῦ νά φοβᾶται ὅτι μετατρέψαμε τόν οἶκο τοῦ Θεοῦ σέ οἶκο ἐμπορίου;* (σ.σ. σαφῆς ὑπαινιγμός γιά τή ἀρνητική εἰκόνα γιά τήν Ἐκκλησία, πού εἶχαν προκαλέσει ὅλο τόν προηγουμένο καιρό τὰ δημοσιεύματα γύρω ἀπὸ τή διαχείριση μοναστηριακῶν περιουσιῶν). *Ὅταν δέν τολμᾶμε πιά νά ὑψώσουμε φωνές σάν ἐκεῖνες τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ἢ τοῦ Ἀγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, ὅταν τόλμησαν στό ὄνομά τοῦ Χριστοῦ νά ἀντιπαρατεθοῦν μέ τὰ κατεστημένα συμφέροντα τῆς ἐποχῆς τους, πού καταρράκωναν τὰ οὐσιώδη τοῦ βίου τοῦ ποιμνίου τους;*».

Προσυπογράφουμε τὰ ὅσα ἔγραψε ὁ κ. Ἱερώνυμος καὶ τίς ἀναφορές του στοὺς ἁγίους Πατέρες, οἱ ὁποῖοι ἀντιπαρατέθηκαν ὄντως μέ τὰ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς Ἐκκλησίας ἄνομα κατεστημένα μέ βαρὺ προσωπικὸ κόστος. Μπῆκαν στήν Ἐκκλησία πλούσιοι (πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς) καὶ πέθαναν πένητες. Ἐκθρονίστηκαν, καθαιρέθηκαν, ἐξωρίστηκαν, διώχτηκαν ἀκριβῶς ἐξ αἰτίας αὐτῆς τῆς ἀντιπαραθέσεως μέ «τὴν ἀδικία, τὴν ἀνομία καὶ τὴ διαφθορά». Στὴν παρούσα λοιπὸν κατάσταση περιμένουμε καὶ ἐμεῖς μέ ἀγωνία νά δοῦμε ἐπὶ τέλους νά λαμβάνει σάρκα καὶ ὅστὰ τὸ πολυπόητο «διὰ ταῦτα» τῶν Ἀρχιεπισκοπικῶν ἐπισημάνσεων.

Σέ καιροὺς πολέμων οἱ στρατηγοὶ καὶ τὰ ἐπιτελεῖα τους θέτουν στόχους, ὀργανώνουν καὶ ἐκδίδουν τίς ἀναγκαῖες διαταγές γιά τὴν διεξαγωγή τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων, μέ βάση τίς ὁποῖες καὶ τελικὰ κρίνονται. Οἱ ἐπικοινωνιολόγοι δέν ἔχουν σχέση μέ τὰ πεδία τῶν μαχῶν. Αὐτοὶ φτιασιδώνουν καὶ πλάσσουν στὸν κόσμο ἰδέες, πρόσωπα, καταστάσεις, προϊόντα, μέ στόχο νά τὸν κάνουν νά τὰ ἀποδεχθεῖ. Κανεῖς δέν τοὺς ζητᾷ νά πιστεύουν αὐτὰ πού λένε, οὔτε καὶ νά δεσμεύονται σέ κάτι ἀπ' αὐτά.

Σήμερα καὶ ἡ Ἐκκλησία καὶ ἡ κοινωνία μας βρίσκονται σέ ἐμπόλεμη κατάσταση. (Καὶ πότε δέν ἦταν;...). Ἀνάγκη ἄμεση καὶ ἀπόλυτη γιά τὴν ἐκκλησιαστικὴ διοίκηση νά ἀναδείξει γνήσιους στρατηγούς. Οἱ ἐπικοινωνιολόγοι περισσεύουν...

Μακκαβαῖος

Ἡ «Ἐλεύθερη Πληροφόρηση» στό διαδίκτυο.

Διεύθυνση: **www.el-pliroforisi.gr**

Καὶ οἱ Ἐκδόσεις «Σπορά» στό διαδίκτυο

(γιά μιὰ γνωριμία μέ τὸ συγγραφικὸ ἔργο τοῦ

Μητροπολίτου Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος Νικοδήμου)

Διεύθυνση: **www.spora.gr**